

SUOMEN SIKAYRITTÄJIEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

JÄSENISTÖ, HALLINTO JA TOIMIHENKILÖT

Suomen Sikayrittäjien jäsenmäärä (31.12.2019) oli yhteensä noin 280. Jäsenmäärä pysyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Eronneiden (tuotannon lopettaneiden) tilalle tuli uusia jäseniä. Jäsenistön tuotanto on noin 80 prosenttia koko Suomen sikatalouden tuotantomäärästä. Sikayrittäjien lisäksi jäsenenä on sika-alalla toimivia henkilöitä ja yhteisöjä.

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Tampereella 8.3.2019. Kymmenen vuotta yhdistyksen puheenjohtajana toiminut Martin Ylikännö hoiti tehtävää vuosikokoukseen saakka. Vuosikokouksessa johtokunnan uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Timo Heikkilä. Puheenjohtajien lisäksi johtokunnan jäsenenä toimivat vuonna 2019: Ari Hakkarainen (vuosikokoukseen saakka), Timo Heikkilä (vuosikokoukseen saakka), Jonas Hulden, Juho Jääskeläinen, Lasse Lukkari (vuosikokouksesta alkaen), Tapani Lähteenmäki (vuosikokouksesta alkaen), Tiina Puska, Juho Riuttamäki (vuosikokouksesta alkaen), Heikki Sampolahti, Alekski Tuominiemi, Rita Wegelius, Arto Ylilampi (vuosikokoukseen saakka) ja Harri Äijö.

Vuosikokouksen jälkeen pidetyssä johtokunnan kokouksessa varapuheenjohtajaksi valittiin Rita Wegelius. Johtokunta piti kolme virallista kokousta ja lisäksi osallistui aktiivisesti puhelimen, sähköpostin, whatsappin välityksellä keskusteluun ajankohtaisista asioista, lausuntojen ja kannanottojen yms. valmisteluun.

Suomen Sikayrittäjät ry:n toiminnanjohtajana toimi Ari Berg. Yhdistyksen kirjanpidosta ja jäsenrekisteristä vastasi Tilipym Oy/HT Päivi Yli-Mattila, tilintarkastajana toimi HTM Eeva-Maija Ylikoski ja hanketukitahona oli MT-tilipalvelut/Merja Virtanen.

Vuosi 2019 oli Suomen Sikayrittäjien 14. toimintavuosi.

TAVOITTEET JA TOIMINTA

Vuoden 2019 toiminta perustui vuosikokouksessa hyväksytyyn sääntöjen mukaiseen toimintasuunnitelmaan. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia sika-alan yleisten edellytysten edistämiseksi ja kehittämiseksi, sekä olla tällä alalla toimivien henkilöiden ja yhteisöjen yhdistävänä verkostona. Toiminnan päätavoitteena oli kannattavan sikayrittäjyyden toimintaedellytysten turvaaminen Suomessa. Yhdistyksen tarkoituksen ja päätavoitteen saavuttamiseksi keskityttiin seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Vaikutettiin aktiivisesti sikataloutta koskevaan päätöksentekoon mm. seuraavasti:
  - Järjestettiin tapaamisia ja osallistuttiin eri tilaisuuksiin, joissa tavattiin keskeisiä poliittisia päättäjiä ja eri viranomaistahojen edustajia. Tapaamisissa vedottiin kotimaisen sianlihantuotannon toimintaedellytysten turvaamiseen ja keskusteltiin afrikkalaisen sikaruton (ASF) leviämiskäytännöistä Suomeen sekä siihen liittyvistä varotoimenpiteistä.
  - Vaikutettiin aktiivisesti vireillä olevien sikatalouteen liittyvien lakien ja asetusten valmisteluun kommentoimalla niitä sekä vastaamalla lausuntopyyntöihin.
  - Tiivistettiin yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa ja osallistuttiin aktiivisesti seminaareihin yms. tapahtumiin.
  - Suomalainen pitkähäntäinen sika oli esillä vahvasti kansallisessa ja EU-tason edunvalvonnassa. Järjestettiin tilavierailuja ja tapaamisia asian edistämiseksi.

2. Tiivistettiin yhteistyötä sidosryhmien kanssa mm. seuraavasti:

- Lihatalojen kanssa keskusteltiin alan yhteisistä kehittämistarpeista ja kannattavuuden parantamiskeinoista.
- ETT/Sikavan kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä tautiriskien tiedonvälityksessä. Afrikkalaisen sikaruton riskeistä ja tilatason tautisuojauksesta järjestettiin tilaisuuksia.
- Lisättiin yhteistyötä oppilaitosten kanssa sika-alan opiskelun edistämiseksi. Edistettiin eläinlääkäriopiskelijoiden ja muiden opiskelijoiden sikalaharjoittelupaikkojen saamista. Perustettiin sikaosaamisverkosto.
- Osallistuttiin keskeisten yhteistyötahojen kokouksiin ja tilaisuuksiin mm. Eläinten Terveys ry (ETT) Sikava ETU-asiantuntijakokoukset, Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston (AVI) lupa- ja valvontafoorunit, Sikastrategiakokoukset ja eri hankkeiden ohjausryhmien kokoukset.

3. Toimittiin alan asiantuntijoina mm. seuraavissa toimielimissä ja projekteissa:

Sikava-asiantuntijaryhmä, Eläinsuojelulain muutostarpeiden työryhmä, MMM:n hyvinvointitukiryhmä, Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston tilavalvonta- ja lupafoorumi, Ministeriön sikatilojen valvonnan seurantaryhmä, Ruokaviraston sikojen hyvinvointitoimenpideohjelman työryhmät, MMM:n villisikatyöryhmä, MMM:n ASF-seurantaryhmä, Ruokaviraston mikrobilääkeresistenssin hallinta ja ehkäisy, Ruokaviraston FVO:n arvioinnin asiantuntijaryhmä, Vaasan Yliopiston (Levon instituutti) Lihatilain talous ja johtaminen ohjausryhmä, Sikastrategiaryhmä, Helsingin Yliopiston SusPigSys-hankkeen ohjausryhmä, Mikrobilääkkeet minimiin (MIMI) hankkeen ohjausryhmä, ja Luken Kilpa 2020 -hankkeen ohjausryhmä.

4. Järjestettiin ja/tai osallistuttiin mm. seuraaviin tilaisuuksiin ja tapaamisiin:

- Ruokaviraston ASF-info 18.1. (Helsinki)
- CAP tuottajaorganisaatioiden työpaja 22.1. (Helsinki)
- KILPA2020 -hankkeen kilpailukykyseminaari 30.1. (Helsinki)
- Sarkamessut/ paneelikeskustelu sikatalouden tulevaisuudesta 1.2.(Seinäjoki)
- Atrian Liha-akatemia 7.-8.2. (Oulu)
- Snellmanin sikaseminaari 13.2. (Seinäjoki)
- Komission auditointi eläinten hyvinvoinnista 13.2. (Helsinki)
- ASF-info ja villisikajahti 4.3. (Pyhtää ja Virolahti)
- Riistakeskuksen sidosryhmäkuuleminen 7.3. (Luumäki)
- SusPigSys -tutkimushankkeen keskustelutilaisuus 19.3. (Helsinki)
- Eläinlääketieteen sika-aiheinen paneelikeskustelu 25.3. (Helsinki)
- Sika CAP27 -tilaisuus 1.4. (Helsinki)
- ELMA-messut/vastuullinen sialihantuotanto 12.-14.4. (Helsinki)
- Ruokaviraston elintarviketurvallisuusseminaari 7.6. (Helsinki)
- Ministeri Jari Lepän 60-vuotisjuhlat 15.6. (Pertunmaa)
- OKRA/ ASF-info 3.-6.7. (Oripää)
- OKRA/ Riskienhallintaseminaari 3.7. (Oripää)
- Satafood 20-vuotisjuhla 16.8. (Huittinen)
- MMM:n ja Ruokaviraston ASF-tilaisuus 1.10. (Helsinki)

- MTA:n seminaari 1.10. (Helsinki)
- MTK:n yhteistyötapaaminen 9.10. (Helsinki)
- Maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 18.10. (Helsinki)
- Ministeri Jari Lepän tapaaminen ja villisikajahti 29.10. (Virolahti)
- Riistakonsernin strategiaseminaari 5.-6.11. (Tuusula)

5. Hyödynnettiin hankerahoitusmahdollisuuksia tehokkaasti:

- Keväällä 2016 käynnistynyt Suomen Sikayrittäjien hallinnoima Afrikkalainen sikarutto (ASF) -vakava uhka Suomen Sianlihantuotannolle - tiedonvälityshanke päättyi 31.12.2018. Loppuraportointi ja hankkeen viimeiset maksatukset hoidettiin alkuvuonna 2019. Hanke sai tunnustusta onnistuneesta toteutuksesta.
- Osallistuttiin yhteistyökumppaneiden hanketoimintaan ja uusien hankkeiden suunnitteluun. Olemme partnerina ja ohjausryhmän jäsenenä monessa sika-alan tutkimus- ja kehittämishankkeessa.
- Afrikkalaisen sikaruton (ASF) leviämisen torjumiseksi käynnistettiin Villisianmetsästyksen aktivointihanke 1.4.2017. Hankkeessa avustetaan metsästysseuroja 90 eurolla Ruokavirastossa tutkittua villisikanäytettä kohti. Yhteensä noin 300 metsästysseuraa on saanut seuratoiminta-avustusta 31.12.2019 mennessä. Tämän ja muiden toimenpiteiden ansiosta villisikojen metsästys on tehostunut. Luken kanta-arvion mukaan villisikojen määrä on vähentynyt Suomessa. Afrikkalaista sikaruttoa ei ole havaittu Suomessa.

6. Annettiin tunnustusta:

- Vuoden Sikateko-palkinto julkaistiin Okra-maatalousnäyttelyssä Oripäässä (3.7.). Sikayrittäjien antaman huomionosoituksen sai Martin Ylikännö. Kymmenen vuotta Suomen Sikayrittäjien puheenjohtajana toiminut palkinnonsaaja on toiminut aktiivisesti suomalaisen sianlihantuotannon tulevaisuuden turvaamiseksi. Palkintona annettiin taiteilija Leo Karppasen puuveistos ”Kylväjä lähti kylvämään”, joka hyvin kuvastaa hyvin Martin Ylikännön tunnollista toimintatapaa asioiden hoitamisessa.

7. Tehostettiin tiedottamista:

- Jaettiin Sikayrittäjien esitteitä ja mm. ASF-infoa eri tilaisuuksissa.
- Vastattiin nopeasti tiedotusvälineiden esittämiin haastattelupyyntöihin.
- Tehtiin juttuja lehtiin ja tiedotettiin ajankohtaisista asioista laajasti.
- Kehitettiin kotisivuja palvelemaan entistä paremmin tiedottamista.
- Hyödynnettiin Facebookia tiedonvälityksessä.
- Tiivistettiin yhteistyötä eri tiedotusvälineiden ja alan tahojen kanssa.
- Järjestettiin tiedotustilaisuuksia ja haastatteluja sikatiloilla.

TALOUS

Suomen Sikayrittäjien toiminnan ja tehtävien lisääntyminen aiheuttaa haasteita yhdistyksen talouden hoidolle. Vuoden 2019 lopullinen tilinpäätös on 11.435,50 euroa alijäämäinen. Jäsenmaksutuotot jäivät selvästi alle budjetoidun tason. Taseen loppusumma on 46.145,51 euroa ja omaa pääomaa yhteensä 32.785,545 euroa. Yhdistyksen talous on vakaalla pohjalla.

JOHTOKUNTA